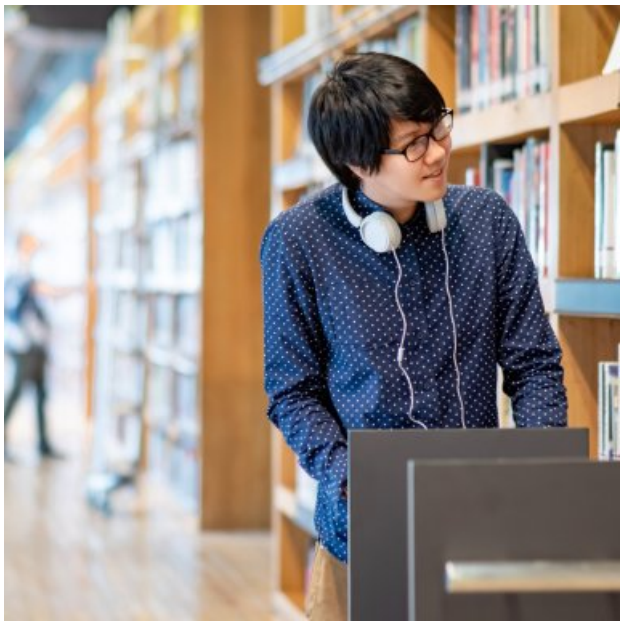
BEDRIJFSVOERING

Publicatie/Dossier vervolgpagina

Hoeveel medewerkers zijn er in dienst bij de openbare bibliotheken? Hoeveel vrijwilligers leveren een bijdrage aan de dienstverlening? En wat zijn de grootste inkomsten en kostenposten voor de bibliotheken? Lees verder en kom alles te weten over de ontwikkelingen op het gebied van personeel en financiën.

Toename personeel

De economische recessie, die vanaf 2010 invloed kreeg de overheidsinkomsten, heeft tot gevolg gehad dat de subsidiebaten van bibliotheken zijn gekrompen. Deze teruggang heeft vooral invloed gehad op het personeelsbestand. Dat werd, uitgedrukt in personen, tussen 2010 en 2013 zo'n 25% kleiner. In arbeidsjaren (fte's) ging het om een teruggang van 23%. Daarna fluctueerde de omvang van de personeelsbestand nog enigszins, maar sinds 2014 is zowel het aantal personen als het aantal fte's relatief stabiel. In 2018 en 2019 is zelfs sprake van een lichte stijging, tot een totaal van 6.908 medewerkers in loondienst in 2019 (+2%). Het merendeel van deze medewerkers werkt parttime (90%).

Sterke toename vrijwilligers

Dat veel bibliotheken in moeilijke tijden de dienstverlening in stand hebben kunnen houden, is mede gerealiseerd door de inzet van vrijwilligers. Vrijwel alle bibliotheekorganisaties maakten in 2019 gebruik van vrijwilligers. Het aantal vrijwilligers is ieder jaar gestegen, van circa 7 duizend in 2010 tot bijna 22 duizend in 2019.

6.908
medewerkers in loondienst

22
duizend vrijwilligers

433
miljoen euro aan inkomsten

530
miljoen euro aan kosten

Lichte stijging subsidies en bijdragen

Subsidies zijn de belangrijkste inkomstenbronnen van bibliotheken. Hoewel het subsidieniveau tussen 2010 en 2017 met 13% is gedaald, bestaat 79% van de inkomsten nog uit gemeentelijke subsidies en bijdragen (416 miljoen). In 2018 en 2019 zijn zowel de totale inkomsten van bibliotheken als de inkomsten uit subsidies licht gestegen. Gezamenlijk ontvingen zij in 2019 voor 433 miljoen euro aan subsidies; in 2017 bedroeg dit 414 miljoen euro. Gemiddeld ontving een bibliotheekorganisatie in 2019 24,19 euro aan (gemeentelijke) subsidie per inwoner; in 2017 was dit 23,61 euro. De stijging in het totaal aan subsidies gaat echter niet voor alle lokale bibliotheken op: één op de vijf bibliotheekorganisaties ontving in 2019 minder subsidies dan in 2018. Naast subsidies bestonden de baten uit eigen inkomsten van bibliotheken (82,1 miljoen) en diverse baten zoals rente en sponsoring (12,8 miljoen).

Stijging personeelskosten

Het lastenniveau van de bibliotheekorganisaties houdt gelijke tred met de baten – er is niet of nauwelijks sprake van het vormen of aanspreken van reserves. In 2019 bestonden de lasten in totaal uit 530 miljoen euro. De grootste kostenpost is het personeel; 51% van de lasten van bibliotheken bestaat uit kosten voor personeel (272 miljoen euro). De post huisvestingskosten is in grootte de tweede kostenpost: 22% van de uitgaven is bestemd voor huisvesting. De stijging van de totale lasten van bibliotheken in vergelijking met 2018, destijds 520 miljoen euro, komt met name voort uit een stijging van de personeelskosten.

Bronvermelding

- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), StatLine (2020). *Openbare bibliotheken*.